

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

बागमती प्रदेशसभाको बैठक आज बस्दै

हेटौंडा, २९ भदौ/बागमती प्रदेशसभा बैठक आज शनिवार बस्ने भएको छ । शुक्रबारलाई तय भएको बैठक स्थगित भएको थियो । शुक्रबार दिउँसाँ १:०० बजे बस्ने भनिएको प्रदेशसभा बैठक विशेष कारण शनिवार बिहान ११:०० बजे बस्ने जनाइएको छ । प्रदेशसभाका सभामुख भुवनकुमार पाठकका अनुसार शनिवारको बैठकमा विशेष समयको कार्यसूची रहेको छ भने सोही बैठकमा प्रदेशसभामा पेश भएका विधेयकलाई संसदीय समितिमा पठाउने कार्यसूची रहेको छ । प्रदेशसभाको बैठक यसअघि गत भदौ २४ गते बसेर स्थगन गरिएको थियो । प्रदेशसभामा पेश भएका विज्ञान, प्रविधि, नवप्रवर्द्धन तथा विकास कोष सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, स्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक-२०८० र प्रदेश कृषि विकास सम्बन्धमा व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयकमाथि बैठकमा दफावार छलफल तथा संशोधनका लागि समितिमा पठाउने तयारी गरिएको थियो । यसअघि भदौ २४ गते बसेको प्रदेशसभा बैठकमा यो विधेयकहरू पेश भई सैद्धान्तिक छलफल भएको थियो ।

हेटौंडाको बालसुधार गृह

खचाखच, बस्न र खानसमेत समस्या

३८ बालक जर्जस्तीकरणी मुद्दाका

प्रतिक्षा न्यौपाने

हेटौंडा, २९ भदौ/मानवजीवनमा सामान्य अवस्थामा पनि खान, बस्न र लगाउन पाउनुपर्ने आधारभूत आवश्यकता प्रमुख विषय हुन् ।

मानिसमा जति पीडा वा तनाव भए पनि यी तीन विषय आधारभूत आवश्यकताभित्र पर्दछन् । तर, सरकारले सञ्चालन गरेको एउटा सुधारगृहमा थुनुवा/बन्दीहरू आधारभूत आवश्यकताबाट बञ्चित हुनुपरेको छ । हेटौंडा-११, थानाभन्दा ठाउँमा रहेको बालसुधार गृहमा थुनुवा/बन्दी बालकहरू यही आवश्यकताको चरम अभावमा दैनिकी कटाउन बाध्य छन् । बालसुधारगृहको क्षमता ३० जनाको छ । तर, यहाँ हाल ७८ जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू रहेको गृहका प्रमुख प्रदीप गौतमले जानकारी दिए ।

मानिसमा जति पीडा वा तनाव भए पनि यी तीन विषय आधारभूत आवश्यकताभित्र पर्दछन् । तर, सरकारले सञ्चालन गरेको एउटा सुधारगृहमा थुनुवा/बन्दीहरू आधारभूत आवश्यकताबाट बञ्चित हुनुपरेको छ । हेटौंडा-११, थानाभन्दा ठाउँमा रहेको बालसुधार गृहमा थुनुवा/बन्दी बालकहरू यही आवश्यकताको चरम अभावमा दैनिकी कटाउन बाध्य छन् । बालसुधारगृहको क्षमता ३० जनाको छ । तर, यहाँ हाल ७८ जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू रहेको गृहका प्रमुख प्रदीप गौतमले जानकारी दिए ।

विगतमै थुनुवा/बन्दी बालक खचाखच भएको अवस्थामा ८ भदौमा भक्तपुरबाट थप १८ जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू आएका छन् । भक्तपुरको बालसुधारगृह फुटाएर उत्पात मच्चाउने थुनुवा/बन्दी बालकहरू हेटौंडा ल्याइएपछि गृहका व्यवस्थापन निकाय बाधमा छन् । भक्तपुरमा जस्तै हेटौंडामा पनि बालकहरूबीच झडप हुने हो की भन्ने चिन्तामा गृहको व्यवस्थापन पक्षमा आशंका छ । भक्तपुरबाटै बीरगञ्जस्थित सुधारगृह गएका थुनुवा/बन्दी बालकहरूले झडप गराइसकेका छन् । भक्तपुरको बालसुधारगृहमा झडप भएको महिना दिन नपुग्दै गत मंगलबार राति बीरगञ्जको बालसुधारगृहमा तनाव भएको हो ।

४ भदौमा भक्तपुरको बालसुधारगृहमा झडपको घटनापछि सारिएका १८ बालक र बीरगञ्ज सुधारगृहमा पहिल्यैदेखि रहेका केही बालकको समूहबीच कटाकट भएको थियो । बालसुधारगृह हेटौंडाका गौतमका अनुसार हालसम्म यहाँ कुनै तनावको अवस्था भने सिर्जना भएको छैन । तर, झडपको सम्भावना भने रहेको व्यवस्थापन पक्ष नै बताउँछ । भक्तपुरबाट ८ भदौमा १८ जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू यहाँ ल्याइएको हो । हालसम्म उनीहरूको विवरण भक्तपुरले उपलब्ध नगराएको प्रमुख गौतमले बताए । १४-२२ वर्षसम्मका रहेकामा भक्तपुरबाट १९-२५ वर्षसम्मका युवासमेत ल्याइएपछि झडप हुने सम्भावना देखिएकाले ९ जना प्रहरीले सुधारगृहमा सुरक्षा दिइरहेका छन् । यसअघि ७ जना प्रहरीले सुरक्षा दिइरहेकोमा भक्तपुरबाट आएपछि २ जना सुरक्षाकर्मी थपिएको हो । बालसुधारगृहमा क्षमताभन्दा दोब्बर बढीलाई राखिएपछि व्यवस्थापनमा कठिनाई हुँदै आएको हो । पहिल्यै ६० जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू रहेकोमा भक्तपुरबाट थप १८ जना ल्याइएपछि अहिले खान, सुत्न र बस्नसमेत समस्या भइरहेको गृहका प्रमुख गौतमले बताए । '२०-३० जनालाई त भुइँमा सुत्नुपर्ने अवस्था छ ।' गृहप्रमुख गौतमले भने, 'हामीसँग तीनवटा कोठा र एउटा हल रहेको छ । खान, सुत्न र शौच गर्ने समस्या छ ।'

बालसुधारगृहमा संरचनाको अभाव हुँदा शौच गर्न पनि समस्या भइरहेको हो । कारागार ऐनअनुसार कारागार सञ्चालन भइरहेको र बालसुधार गृह ऐन नआउँदा बालसुधारगृह सञ्चालनमा तालमेल नभएको गौतमले बताए । सुधारगृहमा पुस्तकालयको व्यवस्थापन र खेलकूद गतिविधि गराउन नसकिएको उनको भनाई छ । थुनुवा/बन्दी बालकहरूलाई सुविधा दिन नसकिएको उनले बताए । नियमित तालिम दिन नसकिएको र बजेटको पनि अभाव रहेको गौतमले जनाए ।

विभिन्न अपराधमा वा बालबिच्यार्थमा संलग्न भई पुर्पक्षका लागि थुनामा राख्नुपर्ने अवस्थामा १८ वर्षमुनिका बालबालिकालाई बालसुधारगृहमा राख्ने व्यवस्था बालबालिकासम्बन्धी ऐनले गरेको छ । बाल न्यायसम्पादन (कार्यविधि) नियमावली २०७६ परिच्छेद-२ को ६ मा बालसुधारगृहमा स्वच्छ पिउने पानी, पोषणयुक्त खानेकुरालगायतका

न्यूनतम सुविधाको व्यवस्था हुनुपर्ने उल्लेख छ । तर, देशभरका आठवटा बालसुधारगृहमा रहेका अधिकांश बालबालिका न्यूनतम सुविधाबाट वञ्चित छन् । उनीहरूको आचरण, बानी तथा व्यवहार सुधार शिक्षा, परामर्श लगायतका सुविधा उपलब्ध गराउनुपर्ने हुन्छ । तर, त्यस्ता बालबालिकाले गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्यलगायतका सुविधा पाउनु त टाढैको कुरा, खानपिन र सजिलोसंग बस्न नै संघर्ष गर्नुपरेको छ ।

बालसुधारगृहभित्रै शिक्षाको प्रबन्ध भए पनि शिक्षकको अभावमा धेरै सुधारगृहमा बालबालिकाले र भ्रोसँग पढ्न नपाएको प्रमुख गौतमले बताए । अपराधमा संलग्न बालबालिकालाई सुधाररे सतमार्ग देखाउन, भविष्यमा जिम्मेवार नागरिक बनाउन सुधारगृहमा राखिएको र यसका लागि आवश्यक सुविधा र व्यवस्था ऐनले तोकिदिए पनि हेटौंडाको बालसुधार गृह नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा छ । बालसुधार

गृह हेटौंडामा १६ जिल्लाका थुनुवा/बन्दी बालकहरू रहेका छन् । यहाँ आर्थिक अवस्थाले मध्यम परि वारका र अभिभावकविहीन बालकहरू धेरै रहेको प्रमुख गौतमले जानकारी दिए ।

३८ बालक जर्जस्तीकरणी मुद्दाका
बालसुधारगृह हेटौंडामा रहेका ६० जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू जर्जस्तीकरणी मुद्दाका मात्रै ३८ जना रहेको प्रमुख गौतमले जानकारी दिए । जसमध्ये २२ जनाको जिल्ला अदालतबाट मुद्दा फैसला भइसकेको र १६ जनाको मुद्दा विचाराधीन छ ।

१६ जनामध्ये कतिपयको मुद्दा २ वर्षदेखि अदालतबाट फैसला हुन बाँकी छ । जर्जस्तीकरणी मुद्दाका १४ वर्ष मुनीका १ जना, १५ देखि १५ वर्षसम्मका ६ जना, १६ वर्षदेखि १८ वर्षसम्मका २३ जना र १८ वर्ष पूरा भएका ८ जना रहेको प्रमुख गौतमले बताए । सुधार गृहमा ७ जना लागूऔषध मुद्दाका,

चोरी मुद्दाका ५ जना, डाँका मुद्दाका ३ जना, सवारी ज्यान मुद्दाका ३ जना, कर्तव्य ज्यान, जजक/कर्तव्य ज्यान, अप्राकृतिक मैथुन, नकवाजनी चोरी र अपराधिक उपद्रव मुद्दामा १-१ जना गरी ५ जना थुनुवा/बन्दी बालकहरू रहेका छन् ।

हालसम्म ६० जनामा ३२ जनाको मुद्दा फैसला भइसकेको र २८ जनाको मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ । भक्तपुर बालसुधार गृहबाट ल्याइएका १८ जना बालकहरूको विवरण नआएकाले मुद्दाको प्रकृति खुल्न नसकेको हो । ६० जना थुनुवा/बन्दी बालकहरूबाट असल आचरण भएका र कानुनले तोके बमोजिमको कैद जीवन बिताइसकेकाले सवारीज्यान र डाँका मुद्दाका २ जनालाई संविधान दिवसका अवसरमा राष्ट्रपतिबाट कैद मिनाहाका लागि गृह मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको बालसुधारगृहका प्रमुख गौतमले जानकारी दिए ।

हालसम्म ६० जनामा ३२ जनाको मुद्दा फैसला भइसकेको र २८ जनाको मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ । भक्तपुर बालसुधार गृहबाट ल्याइएका १८ जना बालकहरूको विवरण नआएकाले मुद्दाको प्रकृति खुल्न नसकेको हो । ६० जना थुनुवा/बन्दी बालकहरूबाट असल आचरण भएका र कानुनले तोके बमोजिमको कैद जीवन बिताइसकेकाले सवारीज्यान र डाँका मुद्दाका २ जनालाई संविधान दिवसका अवसरमा राष्ट्रपतिबाट कैद मिनाहाका लागि गृह मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको बालसुधारगृहका प्रमुख गौतमले जानकारी दिए ।

हालसम्म ६० जनामा ३२ जनाको मुद्दा फैसला भइसकेको र २८ जनाको मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ । भक्तपुर बालसुधार गृहबाट ल्याइएका १८ जना बालकहरूको विवरण नआएकाले मुद्दाको प्रकृति खुल्न नसकेको हो । ६० जना थुनुवा/बन्दी बालकहरूबाट असल आचरण भएका र कानुनले तोके बमोजिमको कैद जीवन बिताइसकेकाले सवारीज्यान र डाँका मुद्दाका २ जनालाई संविधान दिवसका अवसरमा राष्ट्रपतिबाट कैद मिनाहाका लागि गृह मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको बालसुधारगृहका प्रमुख गौतमले जानकारी दिए ।

हालसम्म ६० जनामा ३२ जनाको मुद्दा फैसला भइसकेको र २८ जनाको मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ । भक्तपुर बालसुधार गृहबाट ल्याइएका १८ जना बालकहरूको विवरण नआएकाले मुद्दाको प्रकृति खुल्न नसकेको हो । ६० जना थुनुवा/बन्दी बालकहरूबाट असल आचरण भएका र कानुनले तोके बमोजिमको कैद जीवन बिताइसकेकाले सवारीज्यान र डाँका मुद्दाका २ जनालाई संविधान दिवसका अवसरमा राष्ट्रपतिबाट कैद मिनाहाका लागि गृह मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको बालसुधारगृहका प्रमुख गौतमले जानकारी दिए ।

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, २९ भदौ/मकवानपुर क्षेत्र नम्बर २ का प्रतिनिधिसभा सदस्य महेश बर्तौलाले राष्ट्रिय निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रले सिर्जना गरेको समस्या समाधानको लागि प्रतिनिधिसभामा संशोधन प्रस्ताव दर्ता गराएका छन् ।

उनेले राष्ट्रिय निकुञ्ज ऐन, २०२९ लाई संशोधन गर्न केही संशोधन प्रस्ताव संसद सचिवालयमा दर्ता गरेका हुन् । आफ्नो निर्वाचन क्षेत्र मनहरी गाउँपालिका र हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको विभिन्न वडाहरूमा मध्यवर्ती क्षेत्रले सिर्जना गरेको समस्याका बारेमा पटक-पटक संसदमा आवाज उठाउँदै आएका थिए । उनले यसअघि मनहरीका पीडित स्थानीय सहित प्रधानमन्त्री तथा सम्बन्धित मन्त्रीहरूलाई समेत भेटेर मध्यवर्ती क्षेत्रको समस्यालाई दीर्घकालीन समाधान गरी अत्यवस्थित बसोबासी, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गाधनी पुर्जा वितरण गर्न माग गरेका थिए ।

निकुञ्ज प्रशासनले मनहरी गाउँपालिका विभिन्न वडाहरू मध्यवर्ती क्षेत्र भित्र पर्ने भन्दै त्यस क्षेत्रभित्र विकास निर्माण, बाटो, सडकलगायतका विकास निर्माणमा समेत अवरोध हुँदै आइरहेको आरोप छ । मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र पर्ने भएकै कारण मनहरी गाउँपालिकामा ५०

औं वर्ष अघिदेखि बसोबास गर्दै आइरहेका अत्यवस्थित बसोबासी तथा भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गाधनी पुर्जा वितरणमा समस्या भएको छ । 'मन्त्री वा प्रधानमन्त्रीलाई भेटेर समस्या बताउँदा अब त समाधान हुने नै भयो भनेर दुबक हुन्छौं तर, महिना बिन्दा समेत सरकार कानमा तेल हालेर बस्छ, कुनै चासो र चिन्ता नै देखाउँदैन, त्यसैले राष्ट्रिय निकुञ्जसम्बन्धी कानुन संशोधनको लागि प्रस्ताव दर्ता गराएको छु ।', बर्तौलाले भने ।

राष्ट्रिय निकुञ्जसम्बन्धी कानुनमा परिमार्जन नभएमा अझै लामो समयसम्म नागरिकले सास्ती र दुःख भोगिरहनुपर्ने उनको दावी छ । समस्याको दीर्घकालीन समाधान गर्न कानुनमै परिमार्जन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएकोले संशोधन प्रस्ताव दर्ता गराएको सांसद बर्तौला बताउँछन् । विभिन्न कानुनमा संशोधन क्षेत्र भन्ने शब्द प्रयोग हुँदै आएको र हलसम्म उक्त शब्द परिभाषित नभएको भन्दै स्पष्टताको लागि राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ मा संशोधन हुनुपर्ने बताएका छन् ।

संरक्षित क्षेत्रसम्बन्धी क्षेत्रलाई हटाउनुपर्ने दावी गरेका छन् । ऐनमा गरिएको मध्यवर्ती क्षेत्रको हालको परिभाषाले वनपैदावार

लगायतका प्राकृतिक स्रोतको उपभोग गर्न, भूमिहीनहरू र अत्यवस्थित बसोबासीहरूलाई जग्गाधनी पुर्जा वितरण गर्न तथा धनी पुर्जा भएको निजी जग्गामा समेत घरगोठ बनाउन अवरोध भएकोले सो परिभाषाको सङ्गमा अन्य परिभाषा राख्न प्रस्ताव गरिएको छ ।

'मध्यवर्ती क्षेत्र' (वफर जोन) भन्नाले स्थानीय जनतालाई नियमित रूपमा वनपैदावारलगायतका प्राकृतिक स्रोत उपभोग गर्न पाउने सहूलियत, सुविधा र पहुँच प्रदान गर्नको लागि स्थानीय समुदाय र सम्बन्धित स्थानीय तहसँगको परामर्श र सहमति बमोजिम बसोबास क्षेत्र र निजी जग्गाजमिन नपर्ने गरी राष्ट्रिय निकुञ्ज वा आरक्ष वरिपरि दफा ३ (क) बमोजिम निर्धारण गरिएको क्षेत्र सम्झनु पर्दछ भन्ने परिभाषा प्रस्ताव गरिएको छ ।

राष्ट्रिय निकुञ्ज ऐन २०२९ माथि आफूले संसद सचिवालयमा दर्ता गरेको दुवै संशोधन प्रस्ताव पारित भएमा मध्यवर्ती क्षेत्रका देश भरिका जनताले लामो समयबाट भोगिरहेका पीडा र समस्याहरू स्थायी ढंगले कानुन बमोजिम नै समाधान हुने बर्तौलाको दावी छ । मनहरी गाउँपालिका र राष्ट्रिय निकुञ्ज प्रशासनबीचमा खोलाको प्राकृतिक स्रोत प्रयोग गर्ने विषयमा बारम्बार द्वन्द्व उत्पन्न हुँदै आएको छ ।

Hetauda School of Management and Social Sciences
"कडा अनुशासन, स्तरीय शिक्षा"

BBS

Bachelor of Business Studies

ADMISSION ONGOING

100% SCHOLARSHIP (on tuition fee) For A Achiever

25% SCHOLARSHIP (on tuition fee) For 'A' Achiever

Class starts from ASOJ 15

01 | 17 extra curricular modules to enhance learning experiences

02 | On-campus job placement fair and dedicated placement cell

03 | Student-led clubs for leadership development

04 | HSMSS feast and Annual Athletic Meet

05 | Academic business incubation center supporting student entrepreneurs

06 | Experiential learning platform

Reminder: Submit the application form for CMAT and BCA Entrance Exam by Bhadra 31, 2080

📍 Hetauda-4

📞 057524701, 9855074222

🌐 www.hsm.edu.np

ACCREDITED BY UNIVERSITY GRANTS COMMISSION (UGC), NEPAL (2023)

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

कार वास भित्र/बाहिर

वायरिड मर्मत

A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिड

सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने

डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ

ठायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेसिनबाट

इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.

हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

यस पृष्ठमा प्रकाशित साहित्य बालकका सामग्रीहरू विभिन्न वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा एजेन्सीहरूबाट साभार गरिएका हुन् ।

facebook twitter Google विज्ञान/प्रविधि

आइफोनमा यूएसबी टाइप सी पोर्ट राख्नुको अर्थ के हुन्छ ?

विश्वमा पहिलोपटक सन् २०१५ मा यूएसबी सी चार्जिङ पोर्ट भएको डिभाइस बजारमा आएको थियो । अहिले एन्ड्रोइड फोनदेखि ल्यापटप, वायरलेस इयरबड, मिररलेस क्यामेरा, गेमिङ कन्सोल, पर्सनल कम्प्युटर मनिटर देखि इलेक्ट्रिक स्कुटरसम्म यत्रतत्र टाइप सी चार्जिङ पोर्ट फैलिएको छ ।

तथापि आइफोनमा भने अहिलेसम्म यूएसबी सी पोर्ट थिएन । यद्यपि उसले केही वर्षदेखि नयाँ म्याकबुक तथा आइप्याडमा भने यूएसबी सी पोर्ट नै राख्दै आएको छ ।

एपलले आफ्ना आइफोनमा सन् २०१२ देखि आफ्नै लाइटनिङ चार्जिङ कनेक्टर प्रयोग गर्दै आएको छ । तर अब भने आइफोनको विद्यमान लाइटनिङ पोर्टलाई यूएसबी पोर्टले प्रतिस्थापित गर्ने घोषणा एपलले गरि सकेको छ । मंगलबार सार्वजनिक गर्ने भनिएको आइफोन १५ सिरिजबाटै आइफोनमा पहिलोपटक टाइप सी पोर्ट राखिने अनुमान गरिएको छ ।

एपलले किन फोर्छ चार्जिङ पोर्ट ?

पुराना आइफोन तथा आइप्याडमा रहेको ३० पिन कनेक्टर सम्झनु स त । सन् २००३ मा ल्याइएको उक्त ३० पिन कनेक्टरलाई एपलले ९ वर्षपछि सन् २०१२ मा विस्थापित गर्दै लाइटनिङ पोर्ट राखेको थियो, जुन आकारमा सानो हुनुका साथै कनेक्टरलाई जुनसुकै दिशाबाट पनि जोड्न सकिन्छ । अब लाइटनिङ पोर्टको ११ वर्षे यात्रापछि आइफोनबाट यसलाई पनि हटाएर टाइप सी पोर्ट राख्दै एपलले । एपलले आफ्ना अन्य हार्डवेयरहरूमा पछिल्ला वर्षहरूमा क्रमशः टाइप सी पोर्ट थप्दै आएको छ । पहिलोपटक सन् २०१५ मा एपलले नै पहिलोपटक ल्यापटपमा यूएसबी सी पोर्ट राखेको थियो । त्यसपछि उसले आइप्याडमा पनि टाइप सी पोर्ट राख्न सुरु गर्‍यो । यस अर्थमा अबको पालो आइफोनकै हो भन्नेमा दुईमत छैन ।

तथापि एपलले आफ्नो मेड फर आइफोन कार्यक्रम अन्तर्गत टाइप सी पोर्ट प्रयोगको लाइसेन्स बापत तेश्रो पक्षबाट शुल्क लिइरह्यो र हालसम्म आइफोनमा आफ्नै लाइटनिङ पोर्ट प्रयोग गरिरह्यो । तर युरोपेली युनियनको कानूनका कारण एपलले आफ्नो आम्दानीको स्रोत गुमाउँदै अन्ततः आइफोनमा पनि टाइप सी पोर्ट राख्ने निर्णय गर्न बाध्य भयो ।

इयुले सन् २०२२ मा पारित गरेको एक कानून अनुसार युरोपेली युनियनका मुलुकहरूमा विक्री गर्ने फोन, ट्याबलेट तथा क्यामरामा सन् २०२४ को अन्त्यसम्ममा अनिवार्य रूपमा यूएसबी पोर्ट अनिवार्य रूपमा हुनुपर्नेछ ।

टाइप सी पोर्टमा जाँदा के फाइदा ?

आइफोनमा पनि टाइप सी पोर्ट राखियो भने त्यसले आम स्मार्टफोन प्रयोगकर्तालाई ठूलो फाइदा हुनेछ । उनीहरूले अन्य स्मार्टफोनमा प्रयोग हुने टाइप सी केबलबाटै आइफोन चार्ज गर्न तथा डेटा ट्रान्सफर गर्न सक्नेछन् । एन्ड्रोइड फोनको यूएसबी केबललाई आइफोनमा पनि प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

प्लेगबल टेक्नोलोजिजका संस्थापक बनी थम्पसन भन्छन्, 'यूएसबी सीले विश्व विजय गरिरहँदा मैले यसको विकल्प सोच समेत सकिँदैन । के मलाई माइक्रो बी चार्जर वा लाइटनिङ चार्जर चाहिँदछ ?' सबै डिभाइसका लागि एउटै कनेक्टरको प्रयोगले हरेक डिभाइसका लागि फरक-फरक चार्जर तथा कनेक्टर किन्नुपर्ने बाध्यता हटिनेछ र विद्युतीय फोहोरलाई उल्लेख्य रूपमा कटौती गर्नेछ ।

आइफोनको बक्समा चार्जिङ ब्रिक नराख्नुको कारण विद्युतीय फोहोर कम गर्नु रहेको दाबी एपलले गर्दै आएको छ । अब उसले आइफोन १५ को बक्समा मा यूएसबी सी टू यूएसबी सी केबल राख्नेछ ।

यूएसबी सी ले फास्ट चार्जिङ तथा उच्च गतिको डेटा ट्रान्सफरमा सहयोग गर्नेछ । लाइटनिङ पोर्टको अधिकतम डेटा ट्रान्सफर गति ४८० मेगाबिट्स प्रतिसेकेण्ड रहेकोमा यूएसबी टाइप सी मा सिद्धान्ततः ८० गिगाबिट्स प्रति सेकेण्डसम्म हुने गर्दछ ।

यद्यपि आइफोन १५ मा यूएसबी २.० केबल प्रयोग हुने र यसको डेटा ट्रान्सफर गति ४८० मेगाबिट्स प्रतिसेकेण्डमै सिमित गरिने दाबी पनि गरिएको छ । त्यस्तै आइफोन १५ प्रो मा चार्जिङ यूएसबी ३.२ वा थन्डरबोल्ड ३ केबल राखिनेछ । जसको डेटा ट्रान्सफर गति २० देखि ४० गिगाबिट्स प्रतिसेकेण्ड हुनेछ । यसले आइफोनबाट भिडियो फाइल ट्रान्सफर निकै

छिटो गतिमा गर्न सकिनेछ ।

आइफोन १५ सिरिजमा चार्जिङ सीमा २० वाटसम्म रहेकोमा आइफोन १५ सिरिजमा भने यूएसबी टाइप सी का कारण सीमा बढनसक्ने र फुलागसिप एन्ड्रोइड फोनकै हाराहारीमा प्याइने अनुमान गरिएको छ । उदाहरणका लागि आइफोन १५ प्रो म्याक्स पूरै चार्ज हुन करीब १ घण्टा ४० मिनेट लाग्ने गरेकोमा सामसुङ ग्यालेक्सी एस २३ अल्ट्रा भने एक घण्टाभन्दा पनि कम समयमै पूरा चार्ज हुन्छ । चार्जिङ स्पीड बढाउनले आइफोन प्रयोगकर्तालाई निकै फाइदा र सहजता हुनेछ ।

टाइप सी पोर्टसँगै अब आइफोनलाई टाइप सी केबलबाटै ठूलो ठिकनामा डिस्के गर्न गरी जोड्न पनि सकिनेछ ।

टाइप सी पोर्टका बेफाइदा !

सायद तपाईंले आफ्नो एन्ड्रोइड फोनहरूमा यो समस्या भोग्नु भएकै छ होला । बजारमा धेरै खालका र सस्तो मूल्यका टाइप सी केबल पाइन्छन् । यस्ता कमसल चार्जर तथा डाटा ट्रान्सफर गति सुस्त हुन्छ । कमसल केबलले फोनमा क्षति पुऱ्याउने जोखिम पनि रहन्छ । र, बजारमा उपलब्ध टाइप सी केबलको गुणस्तर आम सर्वसाधारण प्रयोगकर्ताले परख गर्न सक्दैनन् ।

यद्यपि एपलले भने आफ्ना डिभाइसमा सबै खालका यूएसबी टाइप सी केबललाई प्रयोग गर्न नसक्ने गरी लाइसेन्सिङ गर्ने योजना समेत बनाएको बताइन्छ । अर्थात् एपलको लाइसेन्स लिएका वा एपलले अनुमति दिएका यूएसबी सी केबलले मात्र आइफोनमा काम गर्नेछन् । जसका कारण बजारमा उपलब्ध अन्य डिभाइसमा चल्ने टाइप सी केबल आइफोनमा नचल्न सक्दछन् र आइफोनमा चल्ने केबलको मूल्य पनि धेरै हुनसक्छ ।

साहित्य

कविता

मेरी आमा बेकारीको प्रमाणपत्र

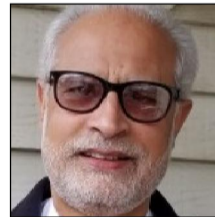

युवराज घलेभाइ

हिजोआज 'म' बिहानै चियासँग समाचार पत्र पढ्ने गरेको छु देश-विदेशको खबरलाई पर-पन्ड्याएर 'वान्टेड'- 'वान्टेड' र 'एपोइन्टमेन्ट ग्याजेटका' पृष्ठहरूमा स्वयंलाई भ्रूण्डयाएर जिउने 'टिनक' पनि पिएको छु यी सब त 'रोजगार कार्यालय'- ले पनि 'बेरोजगार कार्यालय'- को साइनबोर्ड टाँगिदिए हुन्छ एउटा कलङ्को लागि पनि पाँच सयको नोट गनिदिए हुन्छ यहाँ के-के यस्तै-यस्तै हुन्छ बेकारीको आँखालाई ढाक्न 'जवाहर रोजगार योजना' - हुन्छ अनि त- 'आरक्षण नीति' दश वर्ष अफ टागिएर थुप्रै-थुप्रै 'डिप्लीमा' र 'मार्कीसिटरहरूको' उपहास हुँदै 'डिप्लीको प्रमाणपत्र' - होइन फगत बेकारीको प्रमाणपत्र बन्छ ।

कविता

बिहानी, बिरुवा र वसन्त

प्रा.डा. मोहन प्रसाद जोशी

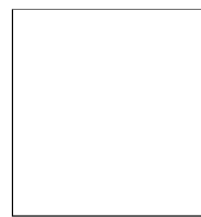
बिहान सरकक दिउसो बन्छ दिउँसो सरकक साँफ साँफ राति भएर बन्छ अर्को बिहानी

बिरुवाले फूल दिन्छ दिन्छ फूलले बीज बीज अहुर भएर बन्छ अर्को बोट,

वसन्त बन्छ ग्रीष्म ग्रीष्म बन्छ शरद शरद शिशिर भएर बन्छ अर्को वसन्त

एउटा बिहानी सकिएको होला त्यस्तै बिरुवा र वसन्त, वर्तुलाकारमा आउँदै छ अर्को बिहानी, बिरुवा र वसन्त ।

मुक्तक

करन बिशर

गएको छोरो आउँछ आउन्न परदेशबाट घरको छानो छाउँछ छाउन्न परदेशबाट कयौं सपना सङ्गलेर जान त गयो छोरा साहुको ऋण तिरिन्छ तिरिन्न परदेशबाट

मेरी आमा

आरग्या पाठक

कक्षा-५, बालजागृति इडिलस सेकेन्डरी स्कूल

आमा तिमी ममताकी खानी जन्माथी तिमीले केही दुःख नमानी । नौ-नौ महिना कोखमा राखी, जन्माथी तिमीले आफू भोकै बसी, खुवाथी मलाई सुशीले ।

हाम्रो राम्रो उन्तितले आमा खुशी हुन्छन् गलत काम गरेमा सजाय पनि दिन्छन् । आमाको महिमा अपरम्पार देखाउँछिन् हामीलाई यो दूनियाँ संसार ।

पढाउँछिन्, लेखाउँछिन् ज्ञानी बनाउँछिन् देशको सेवा गर्नुपर्छ भनि सिकाउँछिन् । धर्ति र गाई अनेकमा छु तिमी रूप फैलाउन पाउँ विश्वभर तिमी स्वरूप ।

गजल

डर पनि यति धेरै

गुण सिंखडा

डर पनि यति धेरै किन गन्या होला यसै यसै पर पर किन सन्या होला ॥

तलाउभै शान्त थियो मेरो मन अस्ति माया गर्ने बहानाले किन हन्या होला ॥

तिमी मात्र मायालु हौ भन्थिन् हिजोसम्म माया पनि चारो जस्तो किन छन्या होला ॥

वारीतिरै भेट गर्न बोलाउँछिन् फेरि भेट्न जाँदा पारीतिर किन तन्या होला ॥

म ता यसै छक्क पर्छु चाला तिमी देखी दैव पनि चाला देखी छक्क पन्या होला ॥

किन जाने विदेश ?

इलिना सापकोटा

कक्षा-५, बालजागृति इडिलस सेकेन्डरी स्कूल

म त नेपालकी छोरी, नेपालमै जन्मै । नेपालमा घुमेर घुमेर नेपालमै रमाएँ ॥

नेपालमा पनि धेरै किसिमका राम्रा काम छन् । किन होला धेरै मानिसहरू विदेशतिर जान्छन् ?

किन होला आफ्नो देशको छुट्टै माया लाग्ने ? किन होला आफ्नै देश धेरै राम्रो लाग्ने ?

मेरो हजुरबुवा-आमाको विदेशी भिसा लाग्यो । यो कुराले गर्दा मलाई साँझ चिन्ता लाग्यो ॥

विदेश गएपनि मलाई कहिले पनि नभुल्नु । विदेश गएर फेरि आफ्नै नेपाल फर्कनु ॥

अलैंचीका दाना जस्तै

गुण सिंखडा

अलैंचीका दाना जस्तै, पिसिएर पनि, सुगन्ध म तिमी बन्ने नै छु क्षितिजबाट जति अकासिए पनि नजर केवल तिमीलाई नै दिने छु ।

देश छोडी परदेशिए पनि, भाका तिमी गाही नै रहने छु ।

बिछोडमा तस्विर छुटे आँखामै संगारिहने छु, नयनबाट मोती हराए संकनामा बाँधिरहने छु । तिमी मैन बने, म धागो बनेर जलिरहन्छु, तिमी प्यासमा, म खोला बनेर बगिरहन्छु ।

तिमा ती मधुर वाणीमा म संगीत भएर गुञ्जिरहनेछु तिमा यादहरूमा चौतारीको पिपल जस्तै छहारी भएर उभिरहने छु ।

यौन चर्चा

असुरक्षित शारीरिक सम्बन्धले हुन सक्छ गोनोरिया

धेरैलाई भित्रीभित्रै सताइरहने समस्या हो यौनजन्य रोग । हामीकहाँ यौनजन्य समस्या खुलेर भन्ने प्रवृत्ति छैन । त्यसैले यस्ता रोग कसरी लाग्छ, त्यसको निदान र उपचार कसरी हुन्छ भन्ने कुरामा अलमल हुन्छ । जब रोगले च्यापेर सहने नसक्ने अवस्था हुन्छ, तब मात्र बिरामीहरू अस्पताल पुग्ने गर्छन् । यसरी अस्पताल पुग्नेमध्ये धेरैलाई देखिने यौनरोग हो गोनोरिया । विश्व स्वास्थ्य संगठनको तथ्यांकले भन्छ, 'विश्वभर हरेक वर्ष १० करोडभन्दा बढी मान्छे गोनोरियाबाट पीडित हुन्छन् ।

के हो गोनोरिया ?

गोनोरिया एक खालको पिसाब नलीबाट पीप बग्ने ब्याक्टेरियल संक्रमण हो । 'ब्याक्टेरियम गोनोरी' भन्ने कीटाणुको संक्रमणबाट यो रोग एक व्यक्तिबाट अर्कोमा सक्छ । यसले पुरुष र महिला दुवैलाई प्रभावित गर्न सक्छ । यो रोग समयमा उपचार पाए पूर्ण रूपमा निको हुन्छ ।

कसरी सर्छ ?

यो रोग मुख्यतः असुरक्षित यौन सम्पर्कबाट सर्छ । जस्तै, कण्डमको प्रयोग नगर्ने, धेरैसँग यौनसम्पर्क गर्ने र अप्राकृतिक तरिकाले मलद्वारा यौनसम्पर्क गर्दा संक्रमण हुन सक्छ । त्यस्तै योनी, मुख वा मलद्वारा गरिने मैथुनबाट पनि यो एक व्यक्तिबाट अर्कोमा सर्छ । जसकारण गोनोरियाले प्रजनन अंगका साथै मलद्वार, घाँटी र शरीरका विभिन्न भागमा असर पार्न सक्छ । संक्रमित महिलासँगको असुरक्षित यौनसम्बन्धबाट गोनोरिया रोग पुरुषमा रोग

सर्ने सम्भावना करिब २० प्रतिशत हुन्छ । तर संक्रमित पुरुषसँग महिलाले असुरक्षित यौनसम्पर्क गरेमा सर्ने सम्भावना एकदमै धेरै हुन्छ । गर्भवती महिला गोनोरिया संक्रमित भएमा बच्चाको पनि रोग सर्ने सम्भावना धेरै रहन्छ । जसले गर्दा जन्मिएको शिशुमा आँखा रातो हुने, पीप बग्ने समस्या हुन सक्छ । समयमा आँखाको उपचार नगरे बच्चाको आँखामा स्थायी रूपमा अन्धोपन हुन सक्छ ।

लक्षण

असुरक्षित यौनसम्पर्क गरेको आठदेखि १० दिनमा गोनोरियाका लक्षण देखा पर्न सक्छन् । कतिपयमा भने यो रोगका लक्षण देखा पर्दैनन् । त्यसैले विश्व स्वास्थ्य संगठनले यसलाई 'साइलेन्ट क्लिनर' पनि भनेको छ । पुरुषहरूमा १० प्रतिशत र महिलाहरूमा ८० प्रतिशत लक्षण नदेखिन सक्छ । सामान्यतया गोनोरिया हुँदा पिसाब फेदाँ पोल्ने, पिसाबनलीबाट पीप बग्ने, अण्डकोष दुख्ने, पोल्ने, मलद्वार चिलाउने, पोल्ने, घाउ हुने, दिसा गर्दा अप्ठ्यारो हुने, महिलामा पहेंलोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, मलद्वार वरपर घाउ हुने, मुख मैथुन गर्दा मुखमा घाउ आउने, खानेकुरा निल्ल कठिन हुने हुन सक्छ । त्यस्तै, शरीरका जोर्नीहरूमा घाउ र पीपहरू बग्ने, खत बल्ने समस्या देखिन्छ ।

जटिलता

गोनोरियाको उपचार गरिएन भने यो शरीरका अन्य भागमा पनि फैलिन सक्छ । यसले गम्भीर स्वास्थ्य समस्या निम्त्याउन सक्छ । पाठेघरमा खत बसाउने, ढाड दुख्ने समस्या, पाठेघरको भित्तामा संक्रमण भइरहने र पछि

बाँफोपन बढाउने र गर्भ रहेमा भ्रूण पाठेघरको नलीमा बस्ने र पुरुषको अण्डकोषमा असर गरी बाँफोपन निम्त्याउन सक्ने जोखिम हुन सक्छ ।

त्यस्तै, गोनोरियाले एचआईभी लाग्ने र फैलाउने जोखिम पनि बढाउन सक्छ ।

पहिचान तथा उपचार

माथि उल्लेखित लक्षण देखिएमा सामान्य पिसाब तथा स्वाब परीक्षण गर्नुपर्छ । गोनोरिया देखिए अन्य यौन प्रसारित रोग भिर्तिगी, एड्स जस्ता रोगको पनि परीक्षण गर्नुपर्छ ।

यसको उपचार एन्टिबायोटिक औषधि र सुईबाट सम्भव छ । जुन चिकित्सकको परामर्शमा मात्र लिनुपर्छ । यसले ब्याक्टेरियालाई प्रभावकारी रूपमा मार्न सक्छ र संक्रमणलाई थप फैलिनबाट रोक्न सक्छ । यो औषधि वा सुईमध्ये एक लगाउँदा राहत महसुस हुन्छ । यौन रोगमा संक्रमितको पार्टनर पनि खोजेर उपचार गरिन्छ । पूर्ण रूपमा रोग निको नहुन्जेल यौनसम्बन्ध नराख्नु नै उत्तम हुन्छ ।

संक्रमणबाट कसरी बच्ने ?

गोनोरिया रोकथामबाट आफूलाई बचाउने सबैभन्दा राम्रो तरिका यौनसम्पर्क सुरक्षित ढंगले राख्नु नै हो । प्रत्येक पटक यौनसम्पर्क गर्दा कण्डम प्रयोग गर्ने र धेरै यौनसाथी नबनाउने जस्ता कुरामा ध्यान दिएर यौनसम्पर्क गर्न सकिन्छ । साथै, गोनोरिया भएको कसैसँग यौनसम्पर्क गरेको भए जतिसक्दो चाँडो परीक्षण गराउनु महत्त्वपूर्ण छ ।

माधव नेपाललाई पार्टीभित्रै गुटबन्दी गरेको आरोप

काठमाडौं/नेकपा एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालको हस्ताक्षर राखेर बिहीबार सार्वजनिक भएको अन्तरपार्टी निर्देशन-११ प्रति चर्को असन्तुष्टि देखिएको छ । नेताहरूको जिम्मेवारी हेरफेरसहित जारी ३४ पृष्ठ लामो अपानिर्देशन पूर्वप्रधानमन्त्री भूलाय खनाल आफैले सार्वजनिक असन्तुष्टि जनाएका छन् ।

नेताहरूका अनुसार, अध्यक्ष नेपालले आफ्ना विश्वासिला नेताहरूलाई प्राथमिकतामा राखेर एकलौटी जिम्मेवारी हेरफेर गरेको भन्दै खनाल र उनी निकट नेताहरूको अपानिर्देशन असन्तुष्टि देखिएको हो । नेता खनाल त अपानिर्देशनमा पार्टीमा ठूलो समस्या आउन सक्ने बताउँछन् ।

'पार्टीको सम्मानित नेता मलाई थाहा छैन । कुन कमिटीबाट निर्णय भएको भन्ने थाहा छैन' अनलाइनखबरसँग खनाल भन्छन्, 'सार्वजनिक भएको अपानिर्देशन सकिने अवस्था छैन । सचिवालय भने के होला भन्ने त्यसपछि थाहा हुन्छ ।'

आगामी १४-१८ माघमा दशौं राष्ट्रिय महाधिवेशन गरिने मिति उल्लेख गरेर अपानिर्देशन सार्वजनिक भएपछि केही नेताले पार्टी परिवर्तनका घोषणा गरेका छन् । पार्टी छोडेको घोषणा गर्ने मध्ये स्पन्देहीका राजु गुरुङलाई अपानिर्देशन लुम्बिनी प्रदेश सचिवको जिम्मेवारी दिइएको छ ।

पार्टी सचिव रामकुमारी भर्काले पाएको जिम्मेवारी एउटा बलियो उदाहरण भएको ती नेता बताउँछन् । अपानिर्देशन अनुसार, भर्काले प्रवास विशेष प्रदेशको पार्टी कामको संयोजन तथा यूरोप, अमेरिका र ल्याटिन अमेरिकाको इन्चार्जको भूमिका पाएका छन् ।

पार्टी गठनमा माधव नेपाललाई साथ दिएपनि पछिल्लो सार्वजनिक रूपमा प्रश्न उठाउन थालेपछि जन्मसम्पर्क कम हुने क्षेत्रको जिम्मेवारी दिइएको उनी बताउँछन् । 'रामकुमारी भर्काले संगठन बलियो बनाउनेगरी आवश्यक भूमिका मान्नुभएको थियो । तर प्रवासको जिम्मेवारी दिइयो, त्यसमा पनि

यसअघि आर्थिक विभाग प्रमुख थिए । अध्यक्ष नेपालले आफ्ना नातेदार पाण्डेलाई तेहोरो जिम्मेवारी दिँदै अपानिर्देशन जारी गरेको भन्दै गुरुङले पार्टी परिवर्तनको घोषणा गरेका हुन् ।

'अपानि पुरापुर एकलौटी छ । माधव नेपाललाई प्रश्न गर्नेहरूलाई भित्तामा पुर्याउने काम गरिएको छ', खनाल निकट एक नेता भन्छन् । तर आफूलाई साथ दिने जितलाई कुनै मापदण्डको वास्ता नगरी जिम्मेवारीको चाड लगाइएको उनी बताउँछन् ।

पार्टी सचिव रामकुमारी भर्काले पाएको जिम्मेवारी एउटा बलियो उदाहरण भएको ती नेता बताउँछन् । अपानिर्देशन अनुसार, भर्काले प्रवास विशेष प्रदेशको पार्टी कामको संयोजन तथा यूरोप, अमेरिका र ल्याटिन अमेरिकाको इन्चार्जको भूमिका पाएका छन् ।

पार्टी गठनमा माधव नेपाललाई साथ दिएपनि पछिल्लो सार्वजनिक रूपमा प्रश्न उठाउन थालेपछि जन्मसम्पर्क कम हुने क्षेत्रको जिम्मेवारी दिइएको उनी बताउँछन् । 'रामकुमारी भर्काले संगठन बलियो बनाउनेगरी आवश्यक भूमिका मान्नुभएको थियो । तर प्रवासको जिम्मेवारी दिइयो, त्यसमा पनि

एउटा क्लस्टरको मात्रै, ती नेता भन्छन् । तर अध्यक्ष नेपाल निकट रहेका अरु पदाधिकारीले महत्वपूर्ण र एक भन्दा बढी जिम्मेवारी पाएको उनी बताउँछन् ।

तर अध्यक्ष नेपाल निकट नेता सोमप्रसाद पाण्डे भने यो अपानिर्देशन लिएर धारणा नबनाउने अप्रहर्ष गर्छन् । 'यो गृहकार्य मात्रै हो, अन्तिम रूप दिएको अपानिर्देशन होइन' पाण्डे भन्छन्, 'फाइल नभएको अपानिर्देशन कसैले सार्वजनिक गरिरिदिएछ ।' १ असोजमा बस्ने सचिवालय बैठकबाट अपानिर्देशन अन्तिम रूप पाउने उनी बताउँछन् । 'यो फाइल कपी होइन भनेपछि थप कुरा गरिरहने परेन' पाण्डे भन्छन् ।

मापदण्डमाथि प्रश्न
नेता खनाल निकट नेताहरूले अपानिर्देशनमा नगएपनि अध्यक्ष नेपालप्रति प्रश्न उठेको बताउँछन् । 'कार्यान्वयनमा जाने अवस्था छैन, तर माधव नेपालको चाहना त सार्वजनिक भयो', खनाल निकट अर्का नेता भन्छन् ।

ती नेता, दशौं महाधिवेशनबाट फेरि अध्यक्ष बन्ने गरी अध्यक्ष नेपालले अपानिर्देशन तयार पारेको आशंका गर्छन् । 'फागुनमा

माधव नेपाल ७१ वर्ष लाग्नु हुन्छ, त्यसैले माघमै महाधिवेशन गर्नेगरी आफ्ना विश्वास पात्रहरूमा जिम्मेवारीको घुम्पु लगाउनु भएको देखियो', उनी भन्छन् ।

अध्यक्षमै रहिरहन सामान्य मापदण्डको समेत वास्ता नगरेपनि खनाल निकट नेताहरूको बुझाइ छ । उनीहरूको दाबी अनुसार, अहिलेको अपानिर्देशनमा उल्लेख भएको प्रदेश इन्चार्जको जिम्मेवारी दिने निर्णय चाहिँ पार्टी बैठकले गरेको थियो । जसअनुसार, हरी पराजुलीलाई सचिव मनोनयन गरेर लुम्बिनीको इन्चार्ज बनाउने, वागमतीको इन्चार्ज गंगालाल तुलाधर, गण्डकीको इन्चार्ज तुलबहादुर गुरुङ र जीवनराम श्रेष्ठ केन्द्रीय कार्यालय सचिव हुने थिए ।

तर अपानिर्देशनमा त्योभन्दा अगाडि बढेर आफू निकट नेताहरूलाई तेहोरो/तेहोरो जिम्मेवारी दिइएको भन्दै खनाल पछि असन्तुष्टि जनाएका छन् । उनीहरूले २१ जना केन्द्रीय सदस्य मनोनीतदेखि संघीय सरकारका दुई मन्त्री वेदुराम भुसाल र प्रकाश ज्ञानालसहित प्रमोद शर्मा, नागेन्द्र चौधरी, गरिमा शाह, सोम पाण्डे लगायतलाई प्राथमिकतामा राखेर दिइएको जिम्मेवारीमा प्रश्न

उठाएका छन् ।

उपाध्यक्ष हमाललाई विदेश विभाग उपप्रमुख, पार्टी स्कूल विभाग प्रमुख र महाधिवेशन आर्थिक संकलन समितिको संयोजकको जिम्मेवारी दिइएको छ । सचिव गरिमा शाह अनेम संघको सहइन्चार्ज र सुदूरपश्चिम प्रदेशको इन्चार्ज छन् । 'एउटा पार्टी सचिवलाई यति महत्वपूर्ण र धेरै जिम्मेवारी छ । अर्को सचिव (रामकुमारी) लाई कहिले मन्त्री बनेको भन्दै पार्टी जिम्मेवारी नदिने र दिँदा पनि प्रवाससहित दिने गर्नुले प्रश्न त उठ्छ', खनाल नजिकका एक केन्द्रीय सदस्य भन्छन् । पहिले मन्त्रीलाई जिम्मेवारी नदिने नीति भएपनि अहिले चाहिँ तेहोरोसम्म जिम्मेवारी दिने काम भएको उनी बताउँछन् ।

अपानिर्देशनमा, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्री डा. वेदुराम भुसाललाई संगठन विभाग प्रमुखको जिम्मेवारी दिइएको छ । भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री प्रकाश ज्ञानाललाई कर्णाली प्रदेश इन्चार्ज र संगठन विभागको उपप्रमुखको समेत जिम्मेवारी दिइएको छ ।

अध्यक्ष नेपालका पार्टी अर्का सचिव नागेन्द्र चौधरी मोर्चा फाटको सहइन्चार्ज, आदिवासी जनजाति महासंघको इन्चार्ज र स्वास्थ्य विभागको प्रमुख छन् । तर कम विश्वास भएका, खनालतिर निकट रहेका र सार्वजनिक प्रश्न गर्नेहरूलाई भएकै जिम्मेवारीबाट पनि हटाउने गरिएको असन्तुष्टिहरूको भनाइ छ ।

केन्द्रीय सदस्य मेटमणि चौधरी, अपानिर्देशनको असन्तुष्टिमा दुई समस्या रहेको बताउँछन् । 'अपानिर्देशनमा कहीं कहीं मिलेको छैन, ध्यान नपुगेको हो' चौधरी भन्छन्, 'अर्कातिर आफूले छोडे जस्तो नहुँदाको पनि असन्तुष्टि देखियो ।' (स्रोत: अनलाइनखबर)

'एक भागवत र एक गीता' र 'नाङ्गे गाउँ'को सुखद सुरुवात

काठमाडौं/बलिउड सुपरस्टार शाहरुख खान अभिनीत फिल्म 'जवान'को चुनौतीबीच शुक्रबारबाट प्रदर्शनमा उत्रिएका दुई नेपाली फिल्म 'एक भागवत र एक गीता' र 'नाङ्गे गाउँ'ले घरेलू बक्स अफिसमा सुखद सुरुवात गरेका छन् । बिहानी शो अपेक्षाकृत हुन नसकेता पनि दिउँसोबाट दुवै फिल्मले लय समातेका थिए । काठमाडौं र मोफसलका केही हलमा दुवै फिल्ममा दर्शकको उपस्थिति राम्रो थियो ।

अकुपेन्सीको आधारमा 'एक भागवत र एक गीता'भन्दा 'नाङ्गे गाउँ' केही अगाडि छ । फिल्मले शुक्रबार दिउँसोदेखि साँझसम्म ६० प्रतिशतमाथि अकुपेन्सी कायम गर्न सफल रह्यो भने 'एक भागवत र एक गीता'को ३५-४० प्रतिशत हाराहारी अकुपेन्सी रहेको थियो । यी दुवै फिल्मका लागि यो सुखद संकेत मान्न सकिन्छ । अब शनिवार को व्यापारले को कति पानीमा भन्ने छर्लङ्ग हुनेछ । शुक्रबारको अकुपेन्सीको

आधारमा 'नाङ्गे गाउँ'ले मल्टीप्लेक्सहरूमा केही शो बढाएको छ । र, यसको फाइदा फिल्मले शनिवारको विदामा उठाउन सक्ने देखिन्छ । 'कबड्डी ४' र 'जारी'को ब्लकबस्टर जोडी दयाहाङ राई र मिरुना मगरको मुख्य भूमिका रहेकाले फिल्मप्रति दर्शकको आकर्षण देखिएको हुनसक्ने आँकलन गरिएको छ । आइतबारबाट भने फिल्म आफ्नै बलबतामा चल्नुपर्नेछ । दुईवटै फिल्म कथा

वस्तुको हिसाबले फरक छन् । 'नाङ्गे गाउँ'ले राजनीतिक विषयलाई उठाएको छ भने 'एक भागवत र एक गीता' लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायको कथामा आधारित छ । जसले गर्दा दुवै फिल्मका नक्षित वर्ग पनि फरक छन् । बलियो 'वडै अफ माउथ' मिलेको अवस्थामा तीज र संविधान दिवसको सार्वजनिक विदाको फाइदा समेत यी दुईटै फिल्मले राम्रो उठाउन सक्नेछन् ।

'चित्रा' छायांकनमा, पुस २७ लाई रिलिज घोषणा

काठमाडौं/अभिनवदहन' फेम्ड निर्देशक घनश्याम लामिछानेको निर्देशन रहने फिल्म 'चित्रा'को छायांकन सुरु गरिएको छ । शुक्रबार क्यामेरा र स्क्रिप्ट पूजा गर्दै पछेराबाट फिल्मको छायांकन थालिएको हो । छायांकन सुरु भएसँगै प्रदर्शन मिति पनि घोषणा गरिएको छ । माघे संक्रान्तिलाई नक्षित गरेर आगामी पुस २७ गते फिल्म सार्वजनिक प्रदर्शनमा आउने निर्देशक लामिछानेले जानकारी दिएका छन् ।

सन्तोष अधिकारी फिल्मस तथा अत्याप इन्टरटेन्मेन्टको संयुक्त निर्माण रहने फिल्ममा अर्पण थापा, मेनुका प्रधान, शुभेच्छा खड्का, प्रकाश धिमिरे, प्रमोद अग्रहरी, सन्तोष अधिकारी, सिधन खड्का, आयुशी ढकाल, कपिल शर्मा, कुमार गुरुङ, गीता थापा, दिपेश गजुरेल, उज्वल ढकाल, श्यामसुन्दर काकिलिगायतको अभिनय रहनेछ । फिल्मको सम्पूर्ण

छायांकन पोखरा र घाचोकमा गरिनेछ । एक सेवानिवृत्त बाबु र छोरीको कथा प्रस्तुत गर्ने फिल्मको निर्मातामा आशिष थापा मगर र कार्यकारी निर्मातामा सन्तोष अधिकारी छन् । अजय अधिकारीको

कथा, मनिष गौतमको पटकथा तथा संवाद, प्रवीण सिंहको नृत्य निर्देशन, सम्राट बस्नेतको द्वन्द्व निर्देशन, राजनराज सिवाकोटीको संगीत तथा महेश पौडेलको छायांकन रहने यो फिल्मको अप्टेलिया प्रदर्शन अधिकार विक्री भैसकेको छ ।

कांग्रेसमा अनुशासन उल्लंघनका २१ सय उजुरी

काठमाडौं/नेपाली कांग्रेसमा अनुशासनको कारवाही माग गर्दै २१०० बढी उजुरी परेका छन् । वडाका पदाधिकारीदेखि केन्द्रीय सदस्यसम्मलाई कारवाहीको माग गर्दै अनुशासन समितिमा उजुरी परेको हो ।

अनुशासन समितिका संयोजक अनन्द ढुंगानाले प्राप्त उजुरीको प्रकृति अनुसार अध्ययन सुरु भएको जानकारी दिए । उनका अनुसार दर्जन बढी केन्द्रीय सदस्य विरुद्ध अनुशासन समितिमा उजुरी परेको छ । प्राप्त भएका मध्ये स्थानीय, प्रदेश र संघीय निर्वाचनमा कांग्रेस उम्मेदवारलाई असहयोग र अन्तर्घातका उजुरी बढ्ता रहेको अनुशासन समितिले जनाएको छ ।

४६ जिल्लाबाट अनुशासनको कारवाही माग गर्दै उजुरी दर्ता गरिएको छ । सबैभन्दा बढी उजुरी मधेश प्रदेशका आठ जिल्लाबाट छ । अनुशासन समितिले उजुरीका लागि ३० भदौसम्मको अन्तिम म्याद तोकेको छ । जिल्लाले कारवाहीको माग गर्दै केन्द्रमा सिफारिस गर्ने व्यवस्था छ । उजुरी दिने दोस्रो विधि, उम्मेदवार स्वयंले असहयोग गर्नेको नाम किटान गरेर उजुरी गर्ने व्यवस्था छ ।

तल्लो तह हुँदै प्रक्रियागत रूपमा उजुरी केन्द्रमा आएका छन् । ठाउँ उजुरी पनि अनुशासन समितिमा परेको छ । प्रक्रियागत र ठाउँ उजुरीको संख्या बराबर जस्तै रहेको समितिले जनाएको छ । ठाउँ उजुरी अध्ययनका लागि 'नोटिस' मा राखिने भएपनि कारवाही प्रक्रिया अघि बढाउने विधि छैन । 'कि उम्मेदवारले उजुरी गर्नुपर्ने' वा, जिल्ला अनुशासन समिति र प्रदेश अनुशासन समितिले गर्नुपर्दछ । वैधानिक बाटोबाट नआएका उजुरीको सुनुवाइ गर्ने व्यवस्था नै छैन', समिति सदस्य वाल्ले भने ।

अनुशासनको सिफारिस र कारवाहीमा कांग्रेससभ्र सधैं जसो विवाद हुँदै आएको छ । प्रतिशोध

दर्जन बढी केन्द्रीय सदस्यलाई कारवाही माग

सदस्यु व वाल्लेले जानकारी दिए । समितिले मुख्यगरी महासमितिले बैठकलाई ध्यानमा राखेर अध्ययन गरेको वाल्लेले जानकारी दिए । २५ जिल्लामा महासमितिका लागि अधिवेशन भएको छैन । महासमितिले प्रतिनिधि छनोट नभएका ती २५ जिल्लाबाट आएका उजुरीलाई प्राथमिकता दिएको अनुशासन समितिले जनाएको छ । जिल्लाबाट आएका उजुरीको संख्या ११ जना महासमितिले प्रतिनिधि छनोट गरिने व्यवस्था छ ।

'अहिले महासमितिले प्रतिनिधि नछानिएका जिल्लाहरूका उजुरी र विवाद मिलाउन लागेका छौं' समिति सदस्य वाल्लेले भने, 'महासमितिले बैठक पछि गम्भीर प्रकृतिका अरु उजुरी हेर्छौं ।' अनुशासन उल्लंघनका लागि दुई प्रकृतिबाट उजुरी दिने व्यवस्था छ । जिल्ला र प्रदेशले कारवाहीको माग गर्दै केन्द्रमा सिफारिस गर्ने व्यवस्था छ । उजुरी दिने दोस्रो विधि, उम्मेदवार स्वयंले असहयोग गर्नेको नाम किटान गरेर उजुरी गर्ने व्यवस्था छ ।

तल्लो तह हुँदै प्रक्रियागत रूपमा उजुरी केन्द्रमा आएका छन् । ठाउँ उजुरी पनि अनुशासन समितिमा परेको छ । प्रक्रियागत र ठाउँ उजुरीको संख्या बराबर जस्तै रहेको समितिले जनाएको छ । ठाउँ उजुरी अध्ययनका लागि 'नोटिस' मा राखिने भएपनि कारवाही प्रक्रिया अघि बढाउने विधि छैन । 'कि उम्मेदवारले उजुरी गर्नुपर्ने' वा, जिल्ला अनुशासन समिति र प्रदेश अनुशासन समितिले गर्नुपर्दछ । वैधानिक बाटोबाट नआएका उजुरीको सुनुवाइ गर्ने व्यवस्था नै छैन', समिति सदस्य वाल्ले भने । अनुशासनको सिफारिस र कारवाहीमा कांग्रेससभ्र सधैं जसो विवाद हुँदै आएको छ । प्रतिशोध

राखेर एक पक्षले अर्कोको विरुद्धमा लागेको आरोप-प्रत्यारोप हुँदै आएको छ । कारवाही गर्नुपर्ने वा सफाई दिनुपर्ने भए सर्वसम्मति निर्णय गरिने समिति संयोजक ढुंगाना दाबी गर्छन् । 'सहमतिबाट नै कारवाही गर्ने हो । सहमति हुन नसके बहुमतबाट निर्णय लिने वैधानिक बाटो छ । मलाई लादै न कि बहुमतबाट निर्णय लिनुपर्ने हुन्छ', ढुंगानाले भने । अनुशासन समितिमा ढुंगाना, वाल्ले केन्द्रीय सदस्यहरू ईश्वरी न्यौपाने, सञ्जयकुमार गौतम र राजीव कोइराला छन् । गौतम र कोइराला संस्थापनद्वारका हुन् । कथं, बहुमतबाट निर्णय हुने अवस्था बने बहुमत संख्या समितिमा संस्थापन पक्षको छ ।

गम्भीर प्रकृतिको अनुशासन उल्लंघन भएको ठहर भएमा केन्द्रीय सदस्य पनि कारवाहीमा पर्ने समिति सदस्य वाल्ले दाबी गर्छन् । 'उजुरी आएका केन्द्रीय सदस्य अनुशासनको दायरामा नआउने भन्ने हुँदै हुँदैन । विगतमा हामीले आममाफी दिँदै आयौं । त्यसले विकृति फन् बढ्यो', वाल्ले भन्छन् ।

केन्द्रीय अनुशासन समितिलाई छाननिबन्, स्पष्टीकरण लिने र निर्णय गर्ने पूर्ण अधिकार छ । केन्द्रीय अनुशासन समितिले प्रदेश वा जिल्ला अनुशासन समितिलाई निर्देशन समेत दिन सक्छ । जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रीय गरी तीन तहको अनुशासन समिति भएपनि कारवाहीको अन्तिम अधिकार केन्द्रलाई छ ।

पार्टीबाट निलम्बन गर्दा बढीमा एक वर्ष र निष्काशन गर्दा बढीमा पाँच वर्षका लागि गर्न सक्ने समितिलाई अधिकार छ । अनुशासन समितिले गरेको कारवाहीमा चित्त नबुझे केन्द्रीय कार्यसमितिमा पुरावेदन गर्न सकिने व्यवस्था छ । (स्रोत: अनलाइनखबर)

चिनीमा होलसेलरको सिन्डिकेट, एक महिनामा केजीमै २५ रुपैयाँ मूल्य बढाइयो

काठमाडौं/चिनीका होलसेल विक्रेताहरूले सिन्डिकेट कायम गरी प्रतिकिलो मूल्य नै १० रुपैयाँ बढाएपछि उपभोक्ता मूल्य पनि सोहीअनुसार वृद्धि भएको छ । केही दिनअघिसम्म प्रतिकिलो १ सय २० रुपैयाँ रहेको चिनीको बजार मूल्य अहिले १ सय ३० रुपैयाँ पुगेको नेपाल खुद्रा व्यापार संघले जानकारी दिएको छ । '२७ भदौमा चिनीको होलसेल मूल्य प्रतिकिलो १ सय १७ रुपैयाँ थियो, त्यसपछि होलसेलरहरूले १२७ रुपैयाँ पुऱ्याएका छन्', संघका सहकोषाध्यक्ष ध्रुव अधिकारीले भने । नयाँ होलसेल मूल्य आएपछि चिनीको खुद्रा मूल्य १३० रुपैयाँ हाराहारी पुगेको उनले बताए ।

होलसेल व्यापारीहरूले बजारमा सिन्डिकेट कायम गरेपछि अहिले मूल्य बढ्ने मात्रै होइन, अभाव समेत सृजना भएको छ । होलसेल व्यापारीको मनपरीका कारण चिनी विक्री गर्ने नसक्ने अवस्थामा पुगेको संघले जनाएको छ । 'हामीले चिनीको कारोबार नै नगर्ने निर्णय गरेका छौं', उनले भने ।

एक महिनाको बीचमा चिनीको प्रतिकेजी मूल्य १०५ रुपैयाँबाट बढेर १३० रुपैयाँ पुगेको छ । यसअघि १ सयमा चिनीको प्रतिकेजी खुद्रा विक्री मूल्य १०५ रुपैयाँ थियो । एक महिनामै प्रतिकेजी चिनीको मूल्य २५ रुपैयाँ बढाइएको हो ।

खासगरी भारतको महाराष्ट्र राज्यमा यसवर्ष खडेरीका कारण चिनी उत्पादनमा उल्लेख्य कमी आउने र त्यसले भारतमा चिनीको मूल्य ६ वर्षयताकै उच्च भएको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चार माध्यमहरूले जनाएका छन् ।

त्यो समाचार आएपछि नेपालमा चिनीको मूल्य पनि एकाएक बढाइएको छ । महाराष्ट्रमा भारतको कुल चिनी उत्पादनको एक तिहाइ उत्पादन हुन्छ । भारतमा चिनी उत्पादन घट्ने भएपछि उसले निर्यात बन्द गर्ने हो कि भन्ने आकलनसमेत

गर्न थालिएको भारतीय मिडियाहरूले उल्लेख गरेका छन् ।

यही मौका छोपेर होलसेलरहरूले बजारमा चिनीको कार्टेलिङ र गैरकानुनी मौज्जात कायम गर्नको साना खुद्रा व्यवसायीहरूको आशंका छ । 'मूल्य बढेसँगै बजारमा चिनी पनि पाउन छोडेको अवस्था छ', एक पदाधिकारीले भने, 'यही बेला अनुगमनकारी निकाय र सरकार पनि मौन छ ।' नेपाली उद्योगहरूले उत्पादन गरेको चिनीको मौज्जात सफैएकाले अन्तर्राष्ट्रिय माग र आपूर्तिको आधारमा मूल्य बढेको हुनसक्ने नेपाल चिनी उत्पादक संघका अध्यक्ष शशिभक्त अग्रवाल बताउँछन् । सरकारले जतिसक्दो चाँडो भन्सार छुट दिएको चिनी ल्याएर मूल्य नियन्त्रण गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

'नेपालमा भएको उत्पादन सफैएको छ, भारतमा यो वर्ष चिनी उत्पादनमा कमी आउने सम्भावना रहेको समाचार आइरहेको छ, यस्तो अवस्थामा चिनीको मूल्य बढाउने प्रयास हुनु अस्वाभाविक होइन', उनले भने, 'सरकारले २० हजार मेट्रिक टन चिनी ल्याउने भनेको छ, त्यो र थप परिमाणको चिनी ल्याएर बजार हस्तक्षेप गर्नु जरुरी छ ।' मूल्यमा खपत हुने चिनीमध्ये ५ प्रतिशत उद्योगहरूले खपत गर्ने उपभोक्ताले २५ प्रतिशत मात्रै खपत गर्ने उनले बताए । तीन जनाको परिवारले महिनामा एक किलो भन्दा धेरै चिनी खपत नगर्ने उनको भनाइ छ ।

'त्यसो हुँदा मूल्य बढ्यो भनेर उपभोक्ता धेरै आतुनु आवश्यक छैन, तर सरकारले मूल्य नियन्त्रणका लागि तत्कालै कदम चाल्नु भने जरुरी छ', अग्रवालले भने । मुख्य चाडवाडमा अभाव सिर्जना हुन नदिन सरकारले ५० प्रतिशत भन्सार छुटमा २० हजार मेट्रिक टन चिनी आयात गर्ने निर्णय गरेको छ । (स्रोत: अनलाइनखबर)

किन एक वर्षदेखि एक्सन सिक्दैछिन् आँचल ?

काठमाडौं/फिल्ममा एक्सन भूमिका कलाकारका लागि निकै कठिनपूर्ण मानिन्छ । यसका लागि मानसिक र शारीरिक दुवै रूपमा फिट हुनुपर्छ । जिम्न्यास्टिकेडि करारितसम्म आफूलाई निरूपण बनाउनुपर्ने हुन्छ । यो आफैमा दुःख र मिहिनेतको काम हो । यसैले पनि एक्सनमा रुचि भएका कलाकारहरू नेपालमा ज्यादै न्यून छन् । अभिनेत्री त भन्नु सिला खोज्नुपर्छ । प्रायः रोमान्टिक भूमिकामै रमाएका छन् ।

अभिनेत्री आँचल शर्मालाई भने एक्सन फिल्ममा रुचि छ । तर, त्यो साकार हुन पाएको छैन । यद्यपि, उनले एक वर्षदेखि एक्सनको तालिम लिँदै आएकी छन् । उनले बिहीबार इन्टरग्राममा एउटा भिडियो राखेकी छन्, जहाँ उनी छरितो एक्सन गर्दै देखिएका छन् । भविष्यमा एक्सन फिल्मबाट प्रस्ताव आउँदा सहज महसूस हुने भनेर उनले अहिलेदेखि नै त्यसका लागि मिहिनेत गरिरहेकी हुन् ।

र जिम्न्यास्टिक त पहिलादेखि सँगसँगै गर्थे । कलाकार भएपछि सबै कुरा आउनु पर्छ भन्ने लागेर ह्यान्डस्ट्यान्ड, कार्टबिलहस सिक्न थाले । त्यो गर्दा गर्दै एक्सनका सबै कुरा सिकी भन्ने लाग्यो । आजको मिहिनेतले भोलि एक्सन फिल्म गर्दा रहेका हुन्छ भनेर पनि हो', उनले भनिन् ।

यस वर्षका लागि आँचलको सेइलुव 'प्याक' भैसकेको

'तत्कालै एक्सन फिल्म गर्न लागेको चाहिँ होइन । सिकिराख्या भविष्यमा काम लाग्न सक्छ भनेर मात्रै हो', आँचलले भनिन्, 'मलाई पहिलेदेखि एक्सन गर्न एकदमै रुचि हो । पहिला म किम बक्सिङको तालिम लिँन्थेँ । फुसुदमा हुँदा केही नयाँ सिकी भन्ने भएर एक्सन सिकेको हुँ । छायांकन महसूसको बेलामा म प्रायः एक्सन सिकने गर्छु । चाँडै डान्स पनि सिक्दैछु ।'

एक्टिङको वर्कसप समेत लिने तयारीमा रहेकी उनलाई कलाकार भएपछि सबै कुरा आउनुपर्छ भन्ने लाग्छ । 'म जिम

के तपाईं फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp, Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्विस छिटो छरितो र भरपर्दो रूपमा गर्नुभई दुक्क हुनुहोस् ।

Printer Shop
The complete office solution
Contact No. 9845292140,
057-527041, Schoolroad, Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

